

Dějepis 6. – práce pro týden 6. – 10.4. 2020

Zápis do sešitu:

Sparta

Městský stát vytvořený Dóry, kteří přišli na Peloponés.

Sparťané se stali profesionálními vojáky, neboť potřebovali udržet nadvládu nad podmaněným okolím.

Většinu času věnovali vojenskému výcviku. Nepěstovalo se zde žádné umění a věda.

V čele státu stáli 2 králové, na které dohlíželo 5 úředníků. Poradní a soudní funkce - rada starších (muži nad 60 let).

Peloponéský spolek - VOJENSKÝ SPOLEK, ve kterém byly městské státy na zbytku poloostrova.

Athény

Solon - rozdělení Athéňanů do 4 majetkových skupin. Podle rozčlenění do skupin mohli občané vykonávat určité úřady a být zařazeni ve vojsku. KAŽDÝ OBČAN SE MOHL PODÍLET NA ŘÍZENÍ STÁTU = ZÁKLAD ATHÉNSKÉ DEMOKRACIE.

Zrušení dlužního otroctví.

V čele státu devět archontů - různé povinnosti - po uplynutí volebního období se stávají členy aristokratické rady. Rada pěti set - 500 členů - schvalují všechny důležité zákony.

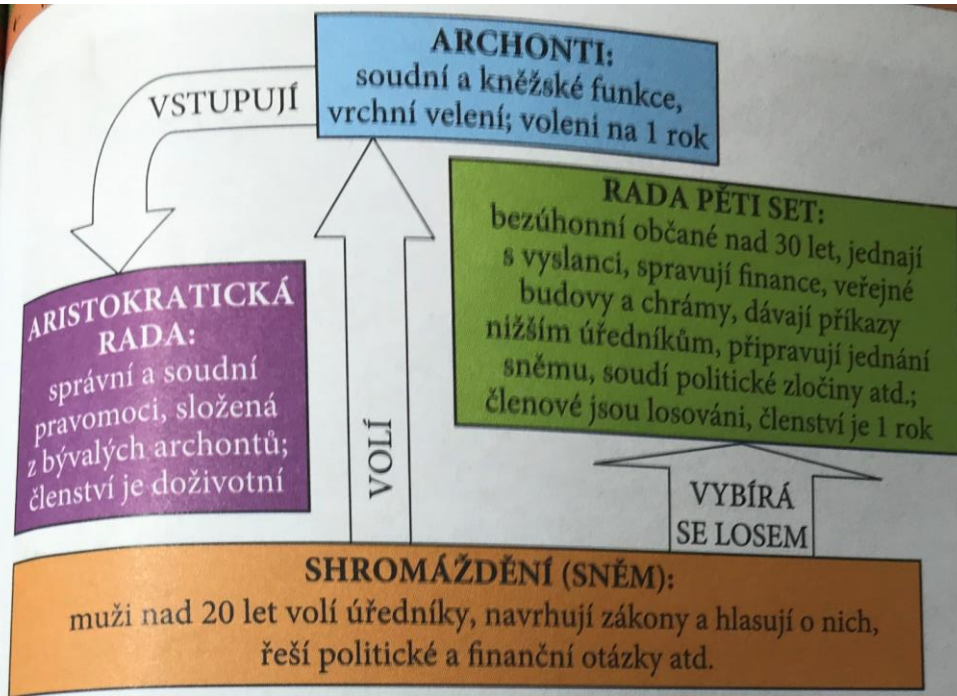
Athéňané milovali kulturu, umění a literaturu.

Přečíst si text (viz. Příložené soubory Athény 1 a 2).

Odpověď na otázky:

Porovnejte athénský a spartský politický systém. Který pokládáte za demokratičtější? Proč?

Co je dlužní otroctví a proč jej Solon zrušil?

Athénský politický systém

Athéňané na rozdíl od Spartanů milovali **umění, literaturu i filozofii**. Attické [atýcké] nářečí, kterým se v Athénách mluvilo (oblast kolem Athén se totiž jmenuje Attika), se stalo základem **klasické řečtiny**, protože mnoho významných literárních i vědeckých děl vzniklo právě zde.

- S pomocí tabulky na straně 82 vyložte, jak Solon rozdělil Athéňany do majetkových tříd.
- S pomocí schématu na této straně vysvětlete, jak byl řízen stát v Athénách.
- Porovnejte athénský a spartský politický systém. Který pokládáte za demokratičtější? Proč?
- Co je to dlužní otroctví a proč ho Solon zrušil?
- Jak se lišil přístup Athéňanů a Spartanů ke kultuře? Zkuste přijít na to, proč tomu tak bylo.

VRCHOLNÉ OBDOBÍ ŘECKÝCH STÁTŮ (klasické období, 5.–4. století př. n. l.)

Řecko-perské války

6. století př. n. l. ovládala obrovské území a poč...

tyranidy tak vý-
ří tyrany vyhnali,
isoší. Jmenuje se

y drachmy. Ra-
ata. Na obráz-
(čtyřdrachma
runu). Protože
ě Pallas Athé-
rét a také její
nské drachmy
é egejské ob-
v moderním
lo společnou

řekne „nosit
ní tomu od-

se už platí
dem na eu-

Athény

V 6. století př. n. l. rozdělil politik **Solon** [solón] Athéňany do čtyř **majetkových tříd**. Podle toho, do které třídy Athéňan patřil, takové mohl zastávat úřady a takové bylo i jeho zařazení ve vojsku. Ti nejbohatší mohli být zvoleni do nejvyššího úřadu a ve vojsku sloužili jako jezdci. Každý voják si totiž musel zbraně a zbroj pořizovat na vlastní náklady a jezdecká zbroj s koněm byla nejnákladnější. Do druhé třídy patřili stále ještě velmi majetní občané, ale už ne tolik, aby mohli být archonty (kdo byli archonti, se dozvíte vzápětí). I oni bojovali jako jezdci. Příslušníci třetí třídy byli nejpočetnější; mohli zastávat nižší úřady a jako těžkooděnci tvořili jádro athénského vojska. Nejchudší obyvatelé měli pouze právo volit a ve vojsku sloužili jako lehkooděnci nebo veslaři na válečných lodích. Na veslování si totiž nemuseli pořizovat vůbec nic, ale byla to důležitá práce.

TŘÍDA	ZAŘAZENÍ VE VOJSKU	POLITICKÁ PRÁVA			
		účast na sněmu	účast v radě pěti set	možnost zastávat úřady	možnost stát se archontem
1.	jezdci	✓	✓	✓	✓
2.	jezdci	✓	✓	✓	
3.	těžkooděnci	✓	✓	✓	
4.	lehkooděnci, veslaři	✓			

Takový systém zajišťoval, že se každý občan mohl aspoň částečně podílet na řízení státu, a stal se základem **athénské demokracie**.

Solon také zrušil **dlužní otroctví** a občané, kteří do otroctví pro dluhy upadli, byli vykoupeni za státní peníze. V athénském vojsku totiž mohli sloužit pouze občané, a pokud se z nich stávali otroci, Athény ztrácely obranyschopnost.

Správa státu byla složitější než ve Spartě. Všichni úředníci byli voleni na jeden rok. V čele státu stálo **devět** nejvyšších úředníků, **archontů** (1. p. archon), s různými povinnostmi. Řešili majetkové spory, předsedali soudům, plnili náboženské funkce, byli vojenskými veliteli atd. Po uplynutí volebního období se stali doživotními členy **aristokratické rady**. Později vznikla ještě jedna rada, která měla pět set volených členů. Proto se jí říkalo **rada pěti set**. Radou pěti set musely projít všechny důležité návrhy, o nichž pak rozhodovalo lidové shromáždění.